

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Sjednání zkušební doby v pracovní smlouvě

Významným pracovně právním institutem, jež pomáhá zaměstnavateli ale také zaměstnanci uzavřít vhodný pracovní poměr je institut zkušební doby. Zkušební doba je tak zvláštním časovým obdobím, jež si sjednává zaměstnavatel se zaměstnancem při uzavírání pracovní smlouvy, a který umožňuje oběma stranám, zjistit, do jaké míry jim dohodnutý pracovní poměr vyhovuje a naplňuje jejich představy

Významným pracovně právním institutem, jež pomáhá zaměstnavateli ale také zaměstnanci uzavřít vhodný pracovní poměr je institut zkušební doby. Zkušební doba je tak zvláštním časovým obdobím, jež si sjednává zaměstnavatel se zaměstnancem při uzavírání pracovní smlouvy, a který umožňuje oběma stranám, zjistit, do jaké míry jim dohodnutý pracovní poměr vyhovuje a naplňuje jejich představy. Sjednání zkušební doby v pracovní smlouvě tak dává oběma stranám možnost pracovní poměr kdykoli ve zkušební době ukončit jednostranným právním úkonem, neformálně a bez udání důvodu.

Pro sjednání zkušební doby jsou zákonem dána přísná pravidla. Zkušební doba může být sjednána pouze písemně a v pracovní smlouvě. Nelze ji sjednat poté, co již vznikl pracovní poměr, nelze ji ani dohodnout se zpětnou platností, nýbrž nejpozději toho dne, který byl sjednán jako den nástupu pracovníka do práce (R 6/84). Zkušební doba nemůže být sjednána se zaměstnancem, se kterým vzniká pracovní poměr volbou nebo jmenováním, jelikož tento vztah není založen na pracovní smlouvě.

Zkušební doba může být sjednána nejdéle na tři měsíce, tato doba nemůže být dále ani přes dohodu stran prodlužována. Bude-li zkušební doba sjednána v pracovní smlouvě na dobu delší, bude pracovní smlouva v této části přesahující zákonem stanovenou délku tří měsíců neplatná.

V zákoníku se práce se od 1. ledna 2001 již nestkáme s institutem zákazu sjednání zkušební doby, který zakazoval určitým kategoriím zaměstnanců (např. absolventům škol, mladistvím, osobám se změnou pracovní schopností aj.), aby byla s nimi sjednána zkušební doba. Nyní je tedy možné sjednat zkušební dobu i s těmito zaměstnanci. Nemožnost uzavření pracovního poměru na dobu určitou s vymezenými kategoriemi zaměstnanců podle § 30 odst. 2 zákoníku práce trvá.

Významné ustanovení týkající se zkušební doby obsahuje § 31 odst. 2 zákoníku práce. Zde je stanoveno, že doba překážek v práci (nejčastěji se jedná o nemoc, úraz, péče o dítě mladší deseti let, úmrtí rodinného příslušníka aj. §§ 124-128 zákoníku práce), pro které zaměstnanec nemůže během zkušební doby konat práci, se započítává do zkušební doby v rozsahu nejvýše deseti pracovních dnů. Pokud tedy nebude zaměstnanec pracovat z důvodů překážek v práci po dobu delší než deset dnů, pak deset dnů se do zkušební doby započte a o další dobu zmeškanou z důvodu překážek v práci se zkušební doba prodlužuje. Zkušební doba se však dále neprodlužuje, i když překážky v práci trvají po uplynutí původní zkušební doby (S IV str. 893).

Neustálé opakování sjednávání pracovního poměru mezi tímž zaměstnavatelem a zaměstnancem na dobu určitou vždy se stanovením zkušební doby je zneužíváním silnějšího postavení zaměstnavatele v pracovně právním vztahu a dochází tak k obcházení zákona.

Další články:

- [Možnosti a meze obhajoby v souvislosti se šetřením porušení pravidel podle zákona č. 435/2004 Sb. o zaměstnanosti](#)
- [Platformová práce: Nenápadná revoluce v českém pracovním právu](#)
- [Švarcsystém a podnikání v IT - nelegální práce](#)
- [Aktuální úprava výpovědní doby dle zákoníku práce: komparace napříč Evropou](#)
- [Zaměstnanecké benefity dle ustanovení § 6 odst. 9 písm. d\) zákona o daních z příjmů v roce 2026](#)
- [Časté právní mýty o kamerách na pracovišti](#)
- [Implementace směrnice o transparentnosti odměňování v České republice](#)
- [Když zaměstnanec daruje krevní plazmu](#)
- [Plán kontrol inspekce práce pro rok 2026](#)
- [„Superdávka“ - proč dochází k posunu nároku a kdy bude vyplacena?](#)
- [Co jsou zaměstnanecké opce a jak funguje jejich zdanění v roce 2026](#)